

Η ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΣΤΟ ΟΛΟΗΜΕΡΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ: ΤΟ ΠΑΙΧΝΙΔΙ ΑΝΑΜΕΣΑ ΣΤΗ ΜΑΘΗΣΗ ΚΑΙ ΤΗ ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΗ

*Καίτη Ζουγανέλη,
Πάρεδρος ε.θ. για την Αγγλική γλώσσα,
Τμήμα Επιμόρφωσης και Αξιολόγησης- Π.Ι.*

Το θεωρητικό πλαίσιο του ολοήμερου δημοτικού σχολείου βασίζεται στις βασικές αρχές που διέπουν το εκπαιδευτικό μας σύστημα και περιλαμβάνει στόχους που προάγουν το δημοτικό σχολείο σε χώρο όπου οι μαθητές μπορούν αφενός να βελτιώσουν τις γνώσεις και δεξιότητες τους και αφετέρου μαθαίνουν να συνεργάζονται και να εξοικειώνονται με τρόπους που τους βοηθούν να «μάθουν πως να μαθαίνουν». Ένα άλλο χαρακτηριστικό του είναι ότι δημιουργεί τις προϋποθέσεις για την εφαρμογή καινοτόμων διδακτικών προσεγγίσεων που απαιτούν τη συνεργασία εκπαιδευτικών διαφορετικής ειδικότητας, προκειμένου να σχεδιασθούν και να υλοποιηθούν. Μπορούμε λοιπόν να ισχυριστούμε ότι μέσα από το ολοήμερο σχολείο προωθείται η συνεργασία και αλληλο εκπαίδευση των εκπαιδευτικών, ένα στοιχείο σημαντικό για την επιμόρφωση και την επαγγελματική τους βελτίωση.

Για το μάθημα της Αγγλικής γλώσσας, η διδασκαλία στο πλαίσιο που περιγράφεται παραπάνω προϋποθέτει περισσότερα στοιχεία από το να διδάσκουμε απλά την ξένη γλώσσα, ως ένα γνωστικό αντικείμενο ξεχωριστό από το υπόλοιπο αναλυτικό πρόγραμμα, εστιάζοντας στη γραμματική και το συντακτικό. Όταν σχεδιάζουμε για μικρούς μαθητές και όταν δουλεύουμε μαζί τους, θα πρέπει να λαμβάνουμε υπόψη όχι μόνο την ψυχο-κοινωνική τους κατάσταση, αλλά και τη γνωστική τους ανάπτυξη όπως διαμορφώνεται μέσα από τη γνώση που οι μαθητές αποκτούν από τα ποικίλα γνωστικά αντικείμενα του ευρύτερου αναλυτικού προγράμματος, καθώς και από τις προσωπικές τους εμπειρίες. Επιπλέον, οι ιδιαιτερότητες που εμφανίζουν οι τάξεις που αποτελούνται από ανομοιογενές, ως προς το επίπεδο γνώσης, μαθητικό δυναμικό (τάξεις μικτού επιπέδου και ικανοτήτων), καθώς και η επικοινωνιακή και μαθητοκεντρική μέθοδος διδασκαλίας, που προτείνεται από το Αναλυτικό Πρόγραμμα τονίζουν την ανάγκη για σχεδιασμό δραστηριοτήτων που παρακινούν τους μικρούς μαθητές στη μάθηση, τους διασκεδάζουν και τους βοηθούν να ανακυκλώσουν και να εμπεδώσουν τη γνώση.

Τέτοιες δραστηριότητες πρέπει να περιλαμβάνουν το παιχνίδι, το τραγούδι και το παραμύθι, στοιχεία εγγενή στη φύση του παιδιού και να υλοποιούνται μέσα από μια διδακτική προσέγγιση που βοηθά τα παιδιά να συμμετέχουν ενεργά στη μάθηση,

μέσα από την έκφραση των προσωπικών τους προτιμήσεων και ταλέντων, όπως και να διευρύνουν τις δεξιότητες τους για επικοινωνία και συμμετοχικότητα. Μέσα από το παιχνίδι, οι μαθητές του δημοτικού σχολείου παρακινούνται να χρησιμοποιήσουν την ξένη γλώσσα για να ικανοποιήσουν πραγματικές ανάγκες επικοινωνίας που εντάσσονται σε οικείο, για αυτούς, επικοινωνιακό πλαίσιο. Τα παιδιά αγαπούν την κίνηση και τα περισσότερα παιχνίδια προσφέρονται για δραματοποίηση και μπορούν να παίζονται μέσα στην τάξη ή έξω στο προαύλιο. Τα τραγούδια προσφέρουν ποικιλία στο μάθημα και όταν επιλέγονται κατάλληλα, περιλαμβάνουν επαναλαμβανόμενα μοντέλα προτάσεων (sentence patterns) τα οποία τα παιδιά απομνημονεύουν και επαναλαμβάνουν, χωρίς να χρειάζεται να σκεφτούν την γραμματική ή το συντακτικό. Είναι μια διαδικασία παρόμοια με αυτή που παρατηρείται στην μάθηση της μητρικής γλώσσας, απαραίτητη για να δοθεί η ευκαιρία στους μαθητές του δημοτικού, μέσα από την επανάληψη, να συνειδητοποιήσουν την δομή της ξένης γλώσσας και την λειτουργία των λέξεων μέσα στην πρόταση. Επιπλέον, όλοι συμμετέχουν σε ένα τραγούδι και έτσι οι περισσότεροι δειλοί μαθητές συμμετέχουν στην ομάδα και βελτιώνουν την αυτο- εικόνα τους.

Το παραμύθι είναι εκείνη η δημιουργική δραστηριότητα που επιτρέπει στα παιδιά να χρησιμοποιήσουν τη φαντασία τους και τις γνώσεις τους ασκώντας και τις τέσσερις δεξιότητες: κατανόηση γραπτού και προφορικού λόγου και παραγωγή γραπτού και προφορικού λόγου. Χρειάζεται ιδιαίτερη προσοχή όταν επιλέγουμε παραμύθια για το μάθημα της ξένης γλώσσας. Πρέπει να φροντίζουμε να περιέχουν λεξιλόγιο και έννοιες που ταιριάζουν με την ηλικία των παιδιών που πρόκειται να διδάξουμε. Τα εικονογραφημένα παραμύθια μας βοηθούν ιδιαίτερα να παρουσιάσουμε τους χαρακτήρες και να εισάγουμε το κεντρικό θέμα. Επίσης, οι φράσεις που επαναλαμβάνονται μέσα στο παραμύθι, ενθαρρύνουν τα παιδιά να συμμετέχουν κατά τη διάρκεια της αφήγησης χρησιμοποιώντας έτσι την ξένη γλώσσα. Μπορούμε να πούμε ένα παραμύθι στα παιδιά ή με τα παιδιά, να τους διαβάσουμε ένα παραμύθι, να ζητήσουμε από τα παιδιά να πουν το δικό τους παραμύθι. Τα παιδιά μπορούν να ζωγραφίσουν εικόνες από το παραμύθι, να κατασκευάσουν κούκλες και να δραματοποιήσουν κάποιες σκηνές, να πάρουν συνέντευξη από τους κεντρικούς ήρωες, να χρησιμοποιήσουν το παραμύθι ως βάση για την ανάπτυξη μιας συνθετικής εργασίας, όπου θα περιλαμβάνουν στοιχεία από άλλα μαθήματα, εφαρμόζοντας έτσι μια διαθεματική προσέγγιση στη μάθηση.

Γενικά, ο εκπαιδευτικός της Αγγλικής γλώσσας που διδάσκει μαθητές στο δημοτικό σχολείο θα πρέπει να έχει υπόψη του μερικούς βασικούς κανόνες που συνοψίζονται παρακάτω:

- Ξεκινάτε από εκεί που βρίσκονται οι μαθητές
- Ενθαρρύνετε τη συμμετοχή σε δραστηριότητες που προωθούν την επικοινωνία
- Σχεδιάζετε δραστηριότητες που έχουν συγκεκριμένη σημασία για τα παιδιά και στόχο
- Δίνετε το καλό παράδειγμα με την δική σας προθυμία και αφοσίωση στην τάξη
- Εξασφαλίζετε ένα περιβάλλον που ενισχύει την προσωπικότητα του κάθε παιδιού και είναι ευχάριστο για να παρακινούνται τα παιδιά στη μάθηση

BIBΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ο παρακάτω κατάλογος είναι ενδεικτικός και περιλαμβάνει βιβλία σχετικά με την παιδαγωγική θεωρία και τη διδασκαλία Αγγλικής ως ξένης γλώσσας.

Brewster, J.& D. Ellis. (1992). **The Primary English Teacher's Guide**. London: Penguin Books

Cameron, L. (2001). **Teaching Languages to Young Learners**. London:Cambridge University Press.

Cant, A. & W. Superfine.(1997). **Developing Resources for Primary**. London: Richmond Publishing

Ellis, G., & J. Brewster. (1991). **The Storytelling Handbook for Primary Teachers**. London: Harmondsworth, Penguin

Graham, C. (1988). **Jazz Chants Fairy Tales**. London: Oxford University Press

Ioannou, S. & P. Pavlou. (2003). **Assessing Young Learners**. London: Oxford University press

Lewis, G., Bedson. (1999). **Games for Children**. London:Oxford Univeristy Press

Moon, J. (2000). **Children Learning English**. London: Macmillan Heinemann

Phillips, S., (1993). **Young Learners**. London :Oxford University Press

Phillips, D.,S. Burwood, et al. (1999). **Projects with Young Learners**. London: Oxford University Press

Slattery, M., J. Willis. (2001). **English for Primary Teachers**. London: Oxford

